

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-4-28 (Devralma)
Karar Sayısı : 02-10/106-41
Karar Tarihi : 28.2.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER : Cihan AKTAŞ, Mehmet ÖZDEN

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: Global Menkul Değerler A.Ş.

D- TARAFLAR: - Global Menkul Değerler A.Ş.
Büyükdere Cd. Maya Akar Center No:100-102 K:15-16
80280 Esentepe/İstanbul
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Yıldız Posta Cd. Yener Sk. No:3 Esentepe/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Ege Yatırım Menkul Değerler A.Ş. (Ege Yatırım)'de sahip olduğu %99.84 oranındaki hisselerin Global Menkul Değerler A.Ş. (Global Menkul Değerler) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.2.2002 tarih, 710 sayılı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 19.2.2002 tarih, 2002-4-28/Öİ-02-CA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 26.2.2002 tarih, REK.0.08.00.00/5 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-10 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, başvuru konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ancak ilgili ürün pazarında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: İnceleme konusu devralma işlemi açısından ilgili ürün pazarı; "hisse senedi, tahvil, diğer menkul kıymetler ve bunların dışında kalan kıymetli evrak ile mali değerleri temsil eden veya ihraç edenin mali yükümlülüklerini içeren belgelerin

birinci ve ikinci el piyasalarında el değiştirmesine yönelik aracılık hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir. İlgili ürün pazarı hisse senetleri pazarı, tahvil ve bono işlemleri pazarı ve tescil işlemleri pazarı alt ürün pazarlarına ayrılmaktadır.

Coğrafi Pazar : Global Menkul Değerler; internet, call-center, kısa mesaj servisi gibi teknolojik imkanları kullanmak suretiyle ülke genelinde hizmet vermekte, geniş hizmet ağının dışında kalan illerdeki müşterilerin taleplerine de cevap verebilmektedir. Bu nedenle inceleme konusu devralma işlemi açısından ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Başvurunun konusunu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun sahibi bulunduğu Ege Yatırım'ın %99.84 hissesinin Global Menkul Değerler tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi oluşturmaktadır.

Anılan işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (b) bendinde, "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" olarak tanımlanan bir devralmadır.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

Öte yandan, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/6 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesine göre, mali kurumlarda ciro;

"E) Aracı Kuruluşlar İçin;

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılan ve 29/1/1998 tarihli ve 20064 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri: XI, No: 1 sayılı "Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ"e göre istenen ayrıntılı gelir tablosunda yer alan;

- 1) Brüt satış karı,
- 2) Diğer faaliyetlerden gelirler ve karlar,
- 3) Olağanüstü gelirler ve karlar,"

toplamıdır.

Global Menkul Değerler ve Ege Yatırım'ın toplam pazar payları alt pazarlar dikkate alındığında hisse senetleri pazarında %, tahvil ve bono işlemleri pazarında kesin alım-satım için %....., repo-ters repo için %....., tescil işlemleri pazarında ise alım-satım için %....., repo-ters repo için %....'dir. Anılan devralma işlemi tarafların pazar payları açısından Tebliğ'de öngörülen eşiklerin altında kalmaktadır.

Öte yandan, Global Menkul Değerler'in 2001 yılı cirosu TL., Ege Yatırım'ın aynı dönemdeki cirosu iseTL. olarak

gerçekleşmiştir. Tarafların söz konusu dönemdeki toplam cirolarının 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiği aşması nedeniyle anılan devralma işlemi Kurul'un iznine tabidir.

4054 sayılı Kanun'un "Birleşme veya Devralma" başlıklı 7. maddesi "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere devralması hukuka aykırı ve yasaktır" şeklindeki hükümlerle hakim durum yaratma veya mevcut hakim durumu güçlendirme neticesini verebilecek devralma işlemlerini yasaklamıştır.

Anılan Kanun maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda, bildirim konusu devralma işleminin taraflarının toplam pazar paylarının, hakim durum yaratılması ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına neden olamayacak seviyede olduğu kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerin ışığında; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Ege Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'de sahibi bulunduğu %99.84 oranındaki hissenin Global Menkul Değerler A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 1998/2 ve 1998/6 sayılı Tebliğler ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma olduğuna, ancak, bu devralma sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi hükmünde belirtilen, hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.